

ΤΑ ΓΑΝΟΧΩΡΑ

Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐπετεύχθη διὰ τὸν μουχτάρην τῆς Χώρας, δυστυχῶς, δὲν ἐγένετο κατορθωτὸν δι' ἓνα ἀτυχή τοῦρκον ἐκ Μηλίου, ὅστις μὴ δυναθῆς νὰ διαπεραιωθῆ εἰς Ἀσίαν, ἐφονεύθη εἰς τὸ Ντερβένι παρὰ νεοχωριτῶν καὶ ἀσθημιωτῶν, συμπτῶντος καὶ ἐνδὸς βουλγάρου στρατιώτου. Τότε μόλις ἤρχισαν βούλγαροι στρατιῶται ἱππεῖς, ἀδειοῦχοι φαίνονται, νὰ ἐκδράμουν σποραδικῶς εἰς τὰ χωρία καὶ νὰ ἐπιστρέφουν ἀσθημερὸν εἰς Ραιδεστόν. Τόσον δὲ τὸ ἐγκλημα καθίσταται ἀπεχθέστερον, διότι λέγεται ὅτι αἰτία τοῦ φόνου ὑπῆρξαν αἱ τριάκοντα λίραι ἃς ἔφερε μεθ' ἑαυτοῦ τὸ θῦμα.

Ἐκ τῆς ἀργοπορίας αὐτῆς τῶν βουλγαρικῶν ἀρχῶν, νὰ καταλάβωσι τὰ χωρία, ἐπηκολούθησε γενικωτέρα ἀναρχία καὶ οἱ πληθυσμοὶ τῶν τε Γανοχώρων καὶ ἄλλων ἑλληνικῶν χωρίων τοῦ κάμπου ἐπεδόθησαν εἰς λεηλασίας τουρκικῶν χωρίων. Ἡ στάσις αὐτῆ τῶν βουλγάρων δὲν ἀποκλείεται νὰ ἦτο σκόπιμος, διότι, ἔχοντες ὑπ' ὄψιν των ὅτι οἱ πληθυσμοὶ τῆς παραλίας ἦσαν καθ' ὀλοκληρίαν ἑλληνικοὶ, ἐγκατέλειψαν αὐτοὺς εἰς τὴν διάθεσιν τῶν τουρκικῶν, ἵνα ἐξοντιωθοῦν οὕτω ἀσφαλῶς καὶ νομίμως.

Ἀλλὰ πλὴν τινῶν ἐκ τούτου χωρίου Ἰντσέκιοῦ φονευθέντων καθ' ὁδόν, ἐπιστρέφοντες ἐκ Μαλγάρων εἰς τὸ χωρίον των, τὴν ἐποχὴν αὐτὴν δὲν ὑπάρχουν ἄλλα θύματα ἐκ τῶν Γανοχώρων καὶ τῶν παρακειμένων αὐτοῖς ἑλληνικῶν χωρίων.

Ἡ λεηλασία ἦτο μεγάλῃ εἰς ζῶα. Κατὰ νοπάδια πρόβατα καὶ βόες μετεφέροντο εἰς Ἀσθημιον, ὅπου ἦτο τὸ κέντρον τῆς ἀνταρσίας, καὶ ἐσφάζοντο, ἐξευτελισθείσης ὀλοσχερῶς τῆς τιμῆς τοῦ κρέατος. Πέντε καὶ τέσσαρα γρόσια ἐπωλεῖτο ὀλόκληρον πρόβατον.

Ἡ ἐποχὴ αὐτῆ διαρκέσασα ἓνα μῆνα περίπου διηρέθη εἰς δύο περιόδους καὶ σώζονται μέχρι σήμερον αἱ ὀνομασίαι αὐτῶν: «Τὰ φευγάκια» καὶ «Τὸ γιάγμα».

Ἀργότερον, μετὰ τὴν συναφθεῖσαν τὴν 20ὴν Νοεμβρίου ἀνακωχὴν τῶν βαλκανικῶν κρατῶν, πλὴν τῆς Ἑλλά-

δος, μετὰ τῆς Τουρκίας ἐγένετο ἡ κατάληψις τῶν χωρίων παρὰ τῶν βουλγάρων μέχρι τῆς Χώρας.

Ἰσχυρὰ τμήματα στρατοῦ ἐγκατεστάθησαν εἰς τὰ χωρία, ὑπερρεώθησαν δὲ οἱ κάτοικοι νὰ παράσχωσι στέγην εἰς τοὺς στρατιώτας καὶ τοὺς ἀξιωματικούς, φιλοξενήσαντες αὐτοὺς ἐντὸς τῶν οἰκιῶν των.

Ἐπὶ κεφαλῆς τῶν ταγμάτων ἄτινα κατέλαβον τὰ Γανόχωρα ἦτο ὁ ἀρχηγὸς τοῦ Μακεδονικοῦ νομιτάτου Πρωτογέωφ. Εἰς ἕκαστον δὲ χωρίον ἐγκατεστάθη ἀνὰ ἓν τάγμα, καὶ ἐγένετο ὄριον, μέχρι τῆς 21ης Ἰανουαρίου 1913, τὸ ρεῦμα τὸ μετὰξὺ Μυριοφύτου καὶ Χώρας.

Οἱ πληθυσμοὶ ἐπέστρεψαν εἰς τὰ χωρία των, πολλοὶ δὲ βούλγαροι, ἰδίως οἱ ἀξιωματικοί, ἐγνώριζον τὴν ἑλληνικὴν, πολλοὶ δὲ γανοχωριῖται τὴν βουλγαρικὴν, καὶ ἐν ἀρχῇ μία ἐγκαρδιότης ἀνεπτύχθη μετὰξὺ τῶν κατοίκων καὶ τῶν νέων κατακτητῶν. Ὡς δὲ ἐκ τῆς παραγωγῆς πολλῶν οἴνων καὶ οἰνοπνευματωδῶν τῶν Γανοχώρων, οἱ βούλγαροι μετ' ἰδιαζούσης χάρας ἐπεδόθησαν εἰς τὴν οἰνοποσίαν, μεγάλῃ δὲ κίνησις τοῦ ἐμπορίου τῶν οἴνων ἐπηκολούθησε καὶ ὀφελήθησαν πολὺ ἐκ τούτου οἱ κάτοικοι, διότι εἶχον μεγάλας παρακαταθήκας τοῦ εἴδους τούτου. Ἐγένοντο καὶ ἐκτροπά τινα ἐκ μέρους τῶν στρατιωτῶν, ἰδίως ἐν Γάνφ, μικροκλοπαὶ καὶ ἄλλα, τοῦτο ὅμως εἶναι ἀναπόφευκτον εἰς τοιαύτας περιστάσεις. Γενικῶς οἱ κάτοικοι τῶν Γανοχώρων ὀφελήθησαν.

Ἐδῶ θὰ ἔπρεπε νὰ σταματήσωμεν τὴν ἐξιστόρησιν τῶν γεγονότων ποὺ ἔλαβον χώραν εἰς τὰ Γανόχωρα κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, διότι ἀρχομένης ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς φύλλου ἱστορίας περὶ Ἀνατολικῆς Θράκης, τμήμα τῆς ὁποίας εἶναι τὰ Γανόχωρα, κατ' ἀνάγκην θὰ περιληφθοῦν καὶ τὰ γεγονότα αὐτὰ εἰς τι κεφάλαιον τῆς ἐν λόγῳ ἱστορίας. Λόγῳ ὅμως τῆς στενότητος τοῦ χώρου μας θὰ ἀργήσῃ νὰ ἔλθῃ ἡ σειρά τῆς δημοσιεύσεως αὐτῶν, διὸ καὶ θὰ συνεχίσωμεν τὸ παρὸν ἀνάγνωσμα, ἱκανοποιούντες οὕτω καὶ ἀπαίτησιν τῶν φίλων μας.

ἐπιλήσει
Α.Θ.
Μ.Υ.
1937

Ἐτη δέκα σχεδὸν διήρκεσαν ἡ δυσφόρητος αὕτη κατάστασις, ἐν τῇ διαρκείᾳ δ' αὐτῶν ἀπέστειλλον οἱ δυστυχεῖς ἀγιορεῖται κατὰ περιόδους ἄνω ἀδελφούς αὐτῶν, ὡς ὁμήρουσ τῆς πίστεως τῶν βασιλεύων χριστιανῶν, εἰς τὸ «βασίλειον κράτος». Μετὰ τὸν ἀπαγχονισμόν πατριάρχου καὶ μητροπολιτῶν καὶ προκρίτων καὶ ἐργατῶν, ἐκρατοῦντο τέσσαρες τοῦλάχιστον ἀρχιερεῖς φυλακισμένοι, δῆλα δὴ περιωρισμένοι, ἔμνηροι πίστεως καὶ αὐτοὶ, ὡς ἐκρατοῦντο καὶ σέρβιοι, οἵονεῖ τινες ἐγγυηταὶ τῆς σερβικῆς πίστεως. Ἰπ' ἔψιν μου ἔχω ἐπιστολὴν τῶν ἐν Κωνσταντινοπόλει περιωρισμένων, γραφόντων τῇ 1824, κατὰ φεβρουάριον, εἰς τοὺς ἐν Ἁγίῳ Ὄρει καὶ ζητούντων ἵνα σταλώσιν ἄνω νέοι ἐγγυηταὶ τῆς πίστεως, εἰς ἀντικατάστασιν αὐτῶν, ἀρκετῶν καιρῶν διαμεινάντων «εἰς τὸ ὄτζάκι τοῦ μπροστάντζήμπαση». Φαίνεται δὲ ὅτι ἄλλοι μοναχοὶ, ἔμνηροι καὶ αὐτοὶ τῆς εἰς τὸ «ὕψηλὸν ντοβλέτι» ἀφροσύσεως, ἔμμενον εἰς Θεσσαλονίκην, ἐποὺ ἐδανείζοντο χρηματικὰ ποσὰ παρὰ τινος Σπαντωνῆ, ἐπὶ τόκῳ δὴθεν ἐλαφρῶ.

Διότι ἦτο μὲν ἐλαφρὸς, ἀλλ' ὁ Σπαντωνῆς εἶχεν ὑπὸ τὴν ἐπιμέλειαν αὐτοῦ ἐνέχυρον κτήματά τινα μοναστηριακὰ ἐν Βλαχίᾳ καὶ Μολδαυίᾳ, λαμβάνων ἀρκετὰς ἀπ' αὐτῶν προσόδους, καὶ φρονῶν ὅτι ὁ τόκος τοῦ ποσοῦ τοῦ δανεισθέντος ἀνήρχετο κατ' ἔτος εἰς 50 καὶ 60 τοῖς ἑκατόν.

Ἐδανείζοντο δὲ πολλὰ καὶ παρὰ πολλῶν ἵνα χορηγῶσιν εἰς τοὺς πύργους, ἐνῷ ἔχω τοῦ Ἁγίου Ὄρους ἔμμενον ἀγιορεῖται ζῶντες ἡσύχως, ὧν ἐξαιτοῦνται τὴν ὕλικὴν συναντίληψιν οἱ μένοντες ἐν Ἁγίῳ Ὄρει, συκοφαντούμενοι καὶ πρὸς τὸ Πατριαρχεῖον ὡς πρὸς ἀλλήλους διίστάμενοι καὶ καταδιώκοντες ἀλλήλους, ἰδίως δὲ ὡς ἀντιμαχόμενοι δυνατώτερον οἱ βατοπεδηνοὶ πρὸς τοὺς ἰηρίτας. Ἰψισταντο δὲ καὶ πολλὰ δεινὰ, βιαιοπραγίας, αἰκισμοὺς, φόνους, ἐκ μέρους ἔχι τούρκων, ἀλλ' ἐλλήνων, δὴθεν χριστιανῶν, ὡς θὰ ἴδωμεν ἄλλοτε.

Μανουὴλ Ἰω. Γεδεῶν
ἀκαδημαϊκός

ΣΥΛΛ. ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Ὁ παλαίμαχος Σύλλογος τῶν Μεσαιωνικῶν Γραμμάτων, διατελὼν πάντοτε ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ σοφωτάτου καὶ ἀκαμάτου ἀρχοντος Μεγάλου Χαροφυλάκου κτλ. κ. Μ. Ἰω. Γεδεῶν, μόνος ἐκ τῶν ἐλληνικῶν

ἐν Ἀνατολῇ ἐπιστημονικῶν σωματίων, γεραίρων τὴν μνήμην τῶν εὐκλεῶν καὶ ἐνδόξων προγόνων μας καὶ τῶν προασπιστῶν τῆς χριστιανικῆς πίστεως εἰσεβὼν αὐτοκρατόρων μας, εἶχε τὴν πρωτοβουλίαν νὰ ὀργανώσῃ σειρὰν δημοσίων μαθημάτων καὶ ἑορτῶν ἐν τῇ Ἀρχαιολογικῇ Ἐταιρείᾳ καὶ εἰς τοὺς συνοικισμοὺς ἐπὶ τῇ 1600ῃ ἐπετείῳ ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ ἱδρυτοῦ τῆς Βυζαντινῆς Αυτοκρατορίας Μ. Κωνσταντίνου.

Οὕτω ὁμίλησαν μέχρι σήμερον περὶ τοῦ ἔργου τοῦ Μ. Κωνσταντίνου ὁ πρόεδρος τοῦ Συλλόγου κ. Γεδεῶν, ὁ καθηγητὴς κ. Ἀδαμάντιος Διαμαντόπουλος, θὰ ὁμιλήσουν δὲ ὁ κ. Κ. Φιλανδρός, δήμαρχος Ἁγίου Γεωργίου, ὁ ἀρχιεπίσκοπος κ. Δημήτριος Χέλμης «περὶ τῶν κτισμάτων τοῦ Μ. Κωνσταντίνου», οἱ καθηγηταὶ κ.κ. Σωτήριος Ἰγγλέσης καὶ Β. Ἐξάρχος, ἡ ἄδελφός Ἀλεξάνδρα Τριανταφύλλου θὰ ὁμιλήσῃ εἰς Παρισίους, καὶ πολλοὶ ἄλλοι. Τοιοῦτοτρόπως ὁ ἐλληνισμὸς καὶ ὁ θεόδοξος χριστιανισμὸς ἀποτίει τὸν ὀφειλόμενον φόρον τιμῆς εἰς τὸν μέγαν αὐτοῦ προστάτην.

ΜΕΓΑΛΗ ΤΡΙΤΗ

Ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας τὸ ἀποκάμωμα, Χριστέ!
γυναῖκα αὐτή, π' ἀφέθηκε στὴν ταπεινή της μοῖρα—
μ' ἔνα καινούργιο αἶσθημα οἱ ἡ στείρα της
[ψυχῆς σου φέρνει στὸ λαγῆνι της τὰ διαλεχτά της
[μῦρα.

Καὶ τὴν κυκλώνει ἀφ' ἑγγαρη μιὰ νύχτα σκοτεινὴ
κι' ἀναφτεριάζει ἡ σκέπη της σῆς ἁμαρτίας
[τὴν κλίνη,
κι' ὀνειράτα τριγύρω της ἀκολουθοῦν θαμπά,
κι' ἔρχεται ταπεινόφρονη τὰ πόδια σου
[νὰ πλύνη.

Καὶ νάτη ἐμπρός σου ἀμίλητη μὲ ξέπλεκα
[μαλλιά,
καὶ γύρω της σαρκάσματα μιὰ κουστωδία
[π' ἀφίνει.
μὰ κείνη τ' ἄγια πόδια σου σκουπίζει μὲ φιλιὰ
καὶ κάθε γλυκοφιλημα σ' Ἐσέ, τῆς ἀπαλύνει

τὸν θλιβερό τὸν πονο της ποὺ κρύβει
[στὴν ψυχῆ,
καὶ κάτω ἀπὸ τὸ βλέμμα σου ποὺ δείχνει
[καλωσύνη,
νοιθῆει τὴν ἁμαρτία της νὰ φεύγῃ μακριά,
καὶ τὰ μεγάλα μάτια της ποὺ ἐκφράζουν
[τὴν ὀδύνη

σιγὰ-σιγὰ ἀναδεύουνε σ' ἔνα καινούργιο φῶς!
Κύριε, σ' ἄνομη ψυχῆ, ποὺ τάραζαν οἱ πόθοι ἀκολασίας, τὸν θεῖο λόγο ἔσπειρες Ἐσὺ
κ' ἡ ἁμαρτωλὴ ἐσώθη . . .

Ἰωάννης Φλιάσιος

ΤΑ ΓΑΝΟΧΩΡΑ

Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐπετεύχθη διὰ τὸν μουχτάρην τῆς Χώρας, δυστυχῶς, δὲν ἐγένετο κατορθωτὸν δι' ἓνα ἀτυχή τούρκον ἐκ Μηλίου, ὅστις μὴ δυναθεὶς νὰ διαπεραιωθῆ εἰς Ἀσίαν, ἐφονεύθη εἰς τὸ Ντερβένι παρὰ νεοχωριτῶν καὶ ἀδημιωτῶν, συμπράκτοντος καὶ ἐνὸς βουλγάρου στρατιώτου. Τότε μόλις ἤρχισαν βούλγαροι στρατιῶται ἱππεῖς, ἀδειοῦχοι φαίνονται, νὰ ἐκδράμουν σποραδικῶς εἰς τὰ χωρία καὶ νὰ ἐπιστρέφουν αὐθημερὸν εἰς Ραιδεστόν. Τόσον δὲ τὸ ἔγκλημα καθίσταται ἀπεχθέστερον, διότι λέγεται ὅτι αἰτία τοῦ φόνου ὑπῆρξαν αἱ τριάκοντα λίραι ἃς ἔφερε μεθ' ἐαυτοῦ τὸ θῦμα.

Ἐκ τῆς ἀργοπορίας αὐτῆς τῶν βουλγαρικῶν ἀρχῶν, νὰ καταλάβωσι τὰ χωρία, ἐπηκολούθησε γενικωτέρα ἀναρχία καὶ οἱ πληθυσμοὶ τῶν τε Γανοχώρων καὶ ἄλλων ἑλληνικῶν χωριῶν τοῦ κάμπου ἐπεδόθησαν εἰς λεηλασίας τουρκικῶν χωριῶν. Ἡ σκιά αὐτῆ τῶν βουλγάρων δὲν ἀποκλείεται νὰ ἦτο σκόπιμος, διότι, ἔχοντες ὑπ' ὄψιν των ὅτι οἱ πληθυσμοὶ τῆς παραλλίας ἦσαν καθ' ὁλοκληρίαν ἑλληνικοὶ, ἐγκατέλειψαν αὐτοὺς εἰς τὴν διάθεσιν τῶν τούρκων, ἵνα ἐξοντωθῶν οὕτω ἀσφαλῶς καὶ νόμιμως.

Ἀλλὰ πλὴν τινῶν ἐκ τοῦ χωρίου Ἰντσέκιοι φονευθέντων καθ' ὁδόν, ἐπιστρέφοντες ἐκ Μαλγάρων εἰς τὸ χωρίον των, τὴν ἐπὶ αὐτὴν δὲν ὑπάρχον ἄλλα θύματα ἐκ τῶν Γανοχώρων καὶ τῶν παρακειμένων αὐτοῖς ἑλληνικῶν χωριῶν.

Ἡ λεηλασία ἦτο μεγάλη εἰς ζῶα. Κατὰ κοπάδια πρόβατα καὶ βόες μετεφέροντο εἰς Αὐδήμιον, ὅπου ἦτο τὸ κέντρον τῆς ἀνταρσίας, καὶ ἐσφάζοντο, ἐξευτελισθεῖσης ὀλοσχερῶς τῆς τιμῆς τοῦ κρέατος. Πέντε καὶ τέσσαρα γρόσια ἐπωλεῖτο ὀλόκληρον πρόβατον.

Ἡ ἐποχὴ αὐτὴ διαρκέσασα ἓνα μῆνα περίπου διηρέθη εἰς δύο περιόδους καὶ σώζονται μέχρι σήμερον αἱ ὀνομασίαι αὐτῶν: «Τὰ φευγάκια» καὶ «Τὸ γιάγμα».

Ἀργότερον, μετὰ τὴν συναφθεῖσαν τὴν 20ὴν Νοεμβρίου ἀνακαχὴν τῶν βαλκανικῶν κρατῶν, πλὴν τῆς Ἑλλά-

δος, μετὰ τῆς Τουρκίας ἐγένετο ἡ κατάληψις τῶν χωριῶν παρὰ τῶν βουλγάρων μέχρι τῆς Χώρας.

Ἰσχυρὰ τμήματα στρατοῦ ἐγκατεστάθησαν εἰς τὰ χωρία, ὑπεκρῶθησαν δὲ οἱ κάτοικοι νὰ παράσχωσι στέγην εἰς τοὺς στρατιώτας καὶ τοὺς ἀξιοματικούς, φιλοξενήσαντες αὐτοὺς ἐντὸς τῶν οἰκιῶν των.

Ἐπὶ κεφαλῆς τῶν ταγμάτων ἄτινα κατέλαβον τὰ Γανοχώρα ἦτο ὁ ἀρχηγὸς τοῦ Μακεδονικοῦ κοιμητῆτος Πρωτογέωφ. Εἰς ἕκαστον δὲ χωρίον ἐγκατεστάθη ἀνὰ ἓν τάγμα, καὶ ἐγένετο ὄριον, μέχρι τῆς 21ης Ἰανουαρίου 1913, τὸ ρεῦμα τῶν μεταξὺ Μυριοφύτου καὶ Χώρας.

Οἱ πληθυσμοὶ ἐπέστρεψαν εἰς τὰ χωρία των, πολλοὶ δὲ βούλγαροι, ἰδίως οἱ ἀξιοματικοί, ἐγνώριζον τὴν ἑλληνικὴν, πολλοὶ δὲ γανοχωριῖται τὴν βουλγαρικὴν, καὶ ἐν ἀρχῇ μία ἐγκαρδιότης ἀνεπτύχθη μεταξὺ τῶν κατοίκων καὶ τῶν νέων κατακτητῶν. Ὡς δὲ ἐκ τῆς παραγωγῆς πολλῶν οἴνων καὶ οἰνοπνευματωδῶν τῶν Γανοχώρων, οἱ βούλγαροι μετ' ἰδιαζούσης χαρᾶς ἐπεδόθησαν εἰς τὴν οἰνοποσίαν, μεγάλη δὲ κίνησις τοῦ ἐμπορίου τῶν οἴνων ἐπηκολούθησε καὶ ὠφελήθησαν πολὺ ἐκ τούτου οἱ κάτοικοι, διότι εἶχον μεγάλας παρακαταθήκας τοῦ εἴδους τούτου. Ἐγένοντο καὶ ἐκτροπά τινα ἐκ μέρους τῶν στρατιωτῶν, ἰδίως ἐν Γάνφ, μικροκλοπαὶ καὶ ἄλλα, τοῦτο ὅμως εἶναι ἀναπόφευκτον εἰς τοιαύτας περιστάσεις. Γενικῶς οἱ κάτοικοι τῶν Γανοχώρων ὠφελήθησαν.

Ἐδῶ θὰ ἔπρεπε νὰ σταματήσωμεν τὴν ἐξιστόρησιν τῶν γεγονότων ποὺ ἔλαβον χώραν εἰς τὰ Γανοχώρα κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, διότι ἀρχομένης ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς φύλλου ἱστορίας περὶ Ἀνατολικῆς Θράκης, τμήμα τῆς ὁποίας εἶναι τὰ Γανοχώρα, κατ' ἀνάγκην θὰ περιληφθῶν καὶ τὰ γεγονότα αὐτὰ εἰς τι κεφάλαιον τῆς ἐν λόγῳ ἱστορίας. Δόγω ὅμως τῆς στενότητος τοῦ χώρου μας θὰ ἀργήσῃ νὰ ἔλθῃ ἡ σειρά τῆς δημοσιεύσεως αὐτῶν, διὸ καὶ θὰ συνεχίσωμεν τὸ παρὸν ἀναγνώσμα, ἱκανοποιούσιντες οὕτω καὶ ἀπαίτησιν τῶν φίλων μας.

2-1/2
ΑΘ.
Μηλ
1937

Ἔτη δέκα σχεδὸν διήρκεσεν ἡ δυσφόρητος αὕτη κατάστασις, ἐν τῇ διαρκείᾳ δ' αὐτῶν ἀπέστελλον οἱ δυστυχεῖς ἀγορεύεται κατὰ περιόδους ὅτι τὸ ἀδελφὸς αὐτῶν, ὡς ὀμίηρος τῆς πίστεως τῶν βασιλεύων χριστιανῶν, εἰς τὸ «βασίλειον κράτος». Μετὰ τὸν ἀπαγχονισμὸν πατριάρχου καὶ μητροπολιτῶν καὶ προκρίτων καὶ ἐργατῶν, ἐκρατοῦντο τέσσαρες τοῦλάχιστον ἀρχιερεῖς φυλακισμένοι, δηλὰ δὴ περιωρισμένοι, ὄμηροι πίστεως καὶ αὐτοὶ, ὡς ἐκρατοῦντο καὶ σέρβοι, οἵονεῖ τινες ἐγγυηταὶ τῆς σερβικῆς πίστεως. Ἰπ' ὄψιν μου ἔχω ἐπιστολὴν τῶν ἐν Κωνσταντινὸπόλει περιωρισμένων, γραφόντων τῇ 1824, κατὰ φεβρουάριον, εἰς τοὺς ἐν Ἀγίῳ Ὁρει καὶ ζητούντων ἵνα σταλῶσιν ὅτι τὸ νέον ἐγγυηταὶ τῆς πίστεως, εἰς ἀντικατάστασιν αὐτῶν, ἀρκετὸν καιρὸν διαμεινάντων «εἰς τὸ ὄτζάκι τοῦ μπουσταντζήμπαση». Φαίνεται δὲ ὅτι ἄλλοι μοναχοὶ, ὄμηροι καὶ αὐτοὶ τῆς εἰς τὸ «ὕψηλὸν ντοβλέτι» ἀποσιώσεως, ἔμμενον εἰς Θεσσαλονίκην, ἐπειδὴ ἐδανείζοντο χρηματικὰ ποσὰ παρὰ τινος Σπαντωνῆ, ἐπὶ τόκῳ δῆθεν ἐλαφρῷ.

διότι ἦτο μὲν ἐλαφρὸς, ἀλλ' ὁ Σπαγγωνῆς εἶχεν ὑπὸ τὴν ἐπιμέλειαν αὐτοῦ ἐνέχυρον κτήματά τινα μοναστηριακὰ ἐν Βλαχίᾳ καὶ Μολδαυίᾳ, λαμβάνων ἀρκετὰς ἀπ' αὐτῶν προσόδους, καὶ φράζων ὅτι ὁ τόκος τοῦ ποσοῦ τοῦ δανεισθέντος ἀνήρχετο κατ' ἔτος εἰς 50 καὶ 60 τοῖς ἐκατόν. Ἐδανείζοντο δὲ πολλὰ παρὰ πολλῶν ἵνα χρηγηθῶσιν εἰς τοὺς τούρκους, ἐνῶ ἔξω τοῦ Ἀγίου Ὁρους ἔμμενον ἀγορεύεται ζῶντες ἡσύχως, ὧν ἔξαιτοῦνται τὴν ὕλικὴν συναντίληψιν οἱ μένοντες ἐν Ἀγίῳ Ὁρει, συκοφαντούμενοι καὶ πρὸς τὸ Πατριαρχεῖον ὡς πρὸς ἀλλήλους δι' ἰστάμενοι καὶ καταδικῶντες ἀλλήλους, ἰδίως δὲ ὡς ἀντιμαχόμενοι δυνατώτερον οἱ βατοπεδηνοὶ πρὸς τοὺς ἰβηρίτας. Ἰφίσταντο δὲ καὶ πολλὰ δεινὰ, βιαιοπραγίας, αἰκισμοὺς, φόνους, ἐκ μέρους ὅχι τούρκων, ἀλλ' ἐλλήνων, δῆθεν χριστιανῶν, ὡς θὰ ἴδωμεν ἄλλοτε.

Μανουὴλ Ἰω. Γεδεῶν
ἀκαδημαϊκὸς

ΣΥΛΛ. ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Ὁ παλαιάμαχος Σύλλογος τῶν Μεσαιωνικῶν Γραμμάτων, διατελῶν πάντοτε ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ σοφωτάτου καὶ ἀκαμάτου ἀρχόντος Μεγάλου Χαρτοφύλακος κτλ. κ. Μ. Ἰω. Γεδεῶν, μόνος ἐκ τῶν ἐλληνικῶν

ἐν Ἀνατολῇ ἐπιστημονικῶν σωματείων, γεραιῶν τὴν μνήμην τῶν εὐκλεῶν καὶ ἐνόδων προγόνων μας καὶ τῶν προασπιστῶν τῆς χριστιανικῆς πίστεως εὐσεβῶν αυτοκρατόρων μας, εἶχε τὴν πρωτοβουλίαν νὰ δεγανώσῃ σειρὰν δημοσίων μαθημάτων καὶ ἐορτῶν ἐν τῇ Ἀρχαιολογικῇ Ἐταιρείᾳ καὶ εἰς τοὺς συνοικισμοὺς ἐπὶ τῇ 1600ῃ ἐπετείῳ ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ ἰδρυτοῦ τῆς Βυζαντινῆς Ἀυτοκρατορίας Μ. Κωνσταντίνου.

Οὕτω ὠμίλησαν μέχρι σήμερον περὶ τοῦ ἔργου τοῦ Μ. Κωνσταντίνου ὁ πρόεδρος τοῦ Συλλόγου κ. Γεδεῶν, ὁ καθηγητὴς κ. Ἀδαμάντιος Διαμαντόπουλος, θὰ ὀμιλήσων δὲ ὁ κ. Κ. Φιλάνδρος, δήμαρχος Ἀγίου Γεωργίου, ὁ ἀρχιτέκτων κ. Δημήτρ. Χέλμης «περὶ τῶν κτισμάτων τοῦ Μ. Κωνσταντίνου», οἱ καθηγηταὶ κ.κ. Σωτήριος Ἰγγλέσης καὶ Β. Ἐξαρχος, ἡ δὲ ἄνθις Ἀλεξάνδρα Τριανταφύλλου θὰ ὀμιλήσῃ εἰς Παρισίους, καὶ πολλοὶ ἄλλοι. Τοιοῦτοτρόπως ὁ ἐλληνισμὸς καὶ ὁ ὀρθόδοξος χριστιανισμὸς ἀποτίει τὸν ὀφειλόμενον φόρον τιμῆς εἰς τὸν μέγαν αὐτοῦ προστάτην.

ΜΕΓΑΛΗ ΤΡΙΤΗ

Ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας τὸ ἀποκάωμα, Χριστέ!
— γυναικα αὐτῆ, π' ἀφέθηκε σὴν ταπεινή της μοῖρα—
μ' ἔνα καινούργιο αἶσθημα σὴν στεῖρα της
[ψυχῆ σου φέρνει σὸ λαγῆμι της τὰ διαλεκτὰ της
[μῦρα.

Καὶ τὴν κυκλῶνει ἀφέγγαρη μιὰ νύχτα σκοτεινὴ
κι' ἀναφτεριάζει ἡ σκέπη της σὴς ἁμαρτίας
[τὴν κλίνη,
κι' ὀνειράτα τριγύρω της ἀκολουθοῦν θαμπὰ,
κι' ἔρχεται ταπεινόφρωνη τὰ πόδια σου
[νὰ πλύνη.

Καὶ νάτη ἐμπρός σου ἀμίλητη μὲ ἐπέλευκα
[μαλλιά,
καὶ γύρω της σαρκάσματα μιὰ κουστωδιά
[π' ἀφίνει.
μὰ κείνη τ' ἄγια πόδια σου σκουπίζει μὲ φιλιὰ
καὶ κάθε γλυκοφιλήμα σ' Ἐσέ, τῆς ἀπαλύνει
τὸν θλιβερὸ τὸν πονο της ποῦ κρύβει
[σὴν ψυχῆ,
καὶ κάτω ἀπὸ τὸ βλέμμα σου ποῦ δείχνει
[καλωσύνη,
νοιῶθει τὴν ἁμαρτία της νὰ φεύγῃ μακριὰ,
καὶ τὰ μεγάλα μάτια της ποῦ ἐκφράζουν
[τὴν ὀδύνη

σιγὰ-σιγὰ ἀναδεύουνε σ' ἔνα καινούργιο φῶς!
Κύριε, σ' ἄνομη ψυχῆ, ποῦ τάραζαν οἱ πόθοι
ἀκολασίας, τὸν θεῖο λόγο ἐσπεῖρες Ἐσὺ
κ' ἡ ἁμαρτωλὴ εἰώθη . . .

Ἰωάννης Φλιάσιος